

SIROMAŠTVO U EUROPI

Evropski seminar Internacionalne federacije
socijalnih radnika (IFSW)
Debrecin, 22 - 24. kolovoza 1993.

Internationalna federacija socijalnih radnika (IFSW) okuplja velik broj nacionalnih profesionalnih udruženja socijalnih radnika. Europska regija, jedna od pet regija, uključuje udruženja dvadeset i tri zemlje članice, među kojima je i Hrvatsko društvo socijalnih radnika, koje će, nadamo se, uskoro oživjeti svoju zamrlu aktivnost.

Ovaj seminar organizirala je Mađarska asocijacija socijalnih radnika uz suradnju s Norveškom asocijacijom, koja sada predsjedava IFSW. Naziv seminara: *Siromaštvo u europskoj kući* asocira na procese europske integracije i na zajednički interes za socijalne probleme, među kojima je siromaštvo najveći europski izazov.

Seminaru je prisustvovalo oko 600 istaknutih stručnjaka i socijalnih radnika iz Europe te brojni gosti iz američke, azijske i afričke regije.

Na značenje seminara upućuje i to što ga je trebao otvoriti predsjednik Mađarske Republike Arpad Goncz. Ipak, otvorenju nije prisustvovao, nego je uputio pozdravno pismo.

Kao što je poznato, bivša komunistička društva karakteriziralo je društveno vlasništvo, planska ekonomija, odsutnost privatnog poduzetništva, totalitarni politički sustav. Transformaciju bivših komunističkih društava u društvo pluralističke demokracije i tržišne ekonomije prati rast nezaposlenosti, socijalne ugroženosti širokih slojeva stanovništva, prisilne migracije (prognanici, izbjeglice), snižavanje općeg standarda stanovništva. Stoga siromaštvo kao fenomen tih zemalja u procesu tranzicije iz socijalizma u kapitalizam biva u središtu interesa "zajedničke europske kuće".

Namjera organizatora ovog seminara bila je da unaprijede komparativno proučavanje siromaštva u europskim zemljama. U temeljnom dokumentu seminara stoji: "... Posebno je značajna međusobna suradnja koja je uspješno proizvela mogućnosti zajedničkog rada na ujedinjavanju europske kuće, na pro-

nalaženju zajedničkih stajališta i interesa. Želimo nastanak prijateljstva i nadamo se da će sudionici seminara također graditi prijateljstvo..."

Rad se odvijao u plenumu i u sekcijama (workshops) u prostorima Sveučilišta Lajosa Kossutha.

Nakon pozdravnih govora organizatora skupa u velikoj auli Sveučilišta ukrašenoj zastavama zemalja - sudionica predstavljene su pojedine delegacije, među kojima je bila i tročlana delegacija Republike Hrvatske.

U plenarnom uvodnom dijelu Seminara zapažen je bio referat Zsuze Ferge, voditeljice Instituta za socijalnu politiku u Budimpešti, te Istvana Kamenya, voditelja Instituta za sociologiju Mađarske akademije znanosti, na temu: *Moć države ili moć siromaštva?*, u kojem raspravljaju o konceptualnim pitanjima razvoja moderne socijalne države te o njoj korespondentnoj ekonomskoj i socijalnoj politici. Izlaganje na plenarnom zasjedanju imala je Maria-Eleonora Karstens na temu *Socijalni rizici i siromaštvo*, u kome je izložila temeljna obilježja njemačkog sustava socijalne države, koncepta socijalne politike te sustava socijalne sigurnosti. Također je analizirala socijalno i radno zakonodavstvo te praktična rješenja u prevenciji i zaštiti najsiromašnijih slojeva društva, posebno u zaštiti djece i materinstva.

Predstavnik Centra za istraživanje nordijskih sindikata Ivar Lodemer izložio je, na osnovi komparativnog istraživanja siromaštva u nekoliko europskih regija, rasprostranjenost i socijalne posljedice siromaštva, u zanimljivom referatu *Siromašna Europa, siromasi Europe*.

I na kraju seminara, prije ceremonije zatvaranja, mađarska sociološkinja Maria Herzog govorila je o temi *Upravljanje krizom ili dugoročne strategije?*

Specijalizirane sekcije bile su poprište izlaganja brojnih sudionika konferencije veza-

nih za problem siromaštva u europskim zemljama. U tim sekcijama bio je prisutan veoma širok spektar tema. Osim toga, mnogi radovi odnosili su se na druge socijalne probleme. Programi sekcija bili su tematski komponirani, na primjer: siromaštvo u pojedinim državama, problemi siromaštva na lokalnoj razini, sustavi socijalne zaštite, školski socijalni rad i socijalna pedagogija, siromaštvo djece, mladih i odraslih, perspektive manjina, problemi zdravlja, nezaposlenosti, edukacije socijalnih radnika, ekološki problemi, problemi žena, izbjeglica i njihova viktimizacija.

U sekciji koja je raspravljala o siromaštvu u pojedinim zemljama uvodni referat podnio je i dr. Vlado Puljiz na temu *Siromaštvo u Hrvatskoj*. Pored konceptualnog pristupa siromaštvu, govorio je o etiologiji i fenomenologiji siromaštva u Hrvatskoj, posljedicama za društveni razvoj te o pristupu hrvatske socijalne politike u rješavanju tog problema. U sekciji o socijalnim uslugama referat je imala dr. Dada Maglajlić s temom *Odgovor na siromaštvo u Hrvatskoj: Nacionalna agencija za humanitarne i neprofitne djelatnosti*. Autorica na zanimljiv način govori o novim organizacijama u našem sustavu socijalne sigurnosti. Treći član delegacije Hrvatske dr. Milan Martinović izložio je u sekciji o rizičnim grupama referat *Uloga socijalnog rada u rješavanju problema si-*

romaštva u Hrvatskoj, u kojem osim teorijskog pristupa, uzroka siromaštva, raspravlja o metodologiji rješavanja problema u svakidašnjoj praksi socijalnih radnika te evaluaciji njihove profesionalne prakse.

Može se konstatirati da je stručni dio Seminara opravdao zadane ciljeve.

Dana 22. kolovoza organizirano je svečano primanje kod gradonačelnika Debrecina. Vrijedno je spomenuti i koncert u kalvinističkoj katedrali uvečer 23. kolovoza, kao doprinos siromašnima u Debrecinu. Dana 24. kolovoza organiziran je "izlet iznenađenja" u okolicu Debrecina. U sjećanju će ostati sjajna organizacija s izuzetnim dočekom, kulturnim programom te raznim rekreativnim aktivnostima, zajedničkim nastupom sudionika s folklornim ansamblom i, napokon, zajedničkom večerom za sve sudionike. Na kraju, 25. kolovoza sudionici Seminara imali su stručni posjet socijalnim ustanovama Mukačeva u Republici Ukrajini.

Pored nekih propusta uobičajenih pri organizaciji tako velikih skupova, treba pohvaliti organizatore seminara za topao prijem i ukupni program boravka sudionika. Nadamo se da će glavni referati na seminaru biti objavljeni i dostupni širem čitateljstvu. Tema o siromaštvu u Europi to svakako zaslužuje.

Milan Martinović